

Pensioen

Bikker *et al.* onderzoeken namens het **Tjalling C. Koopmans Instituut** hoe reële pensioenaanspraken worden aangepast in reactie op veranderingen in de dekkingsgraden van meer dan duizend Nederlandse pensioenfondsen tussen 1993 en 2007. Een stijging in de dekkingsgraad van een pensioenfonds met tien procentpunten leidt gemiddeld tot een stijging van de reële pensioenaanspraken met één procentpunt. Deze relatie tussen dekkingsgraad en reële pensioenaanspraken kent twee breekpunten. Als de dekkingsgraad boven de 130 procent uitkomt, neemt de overdracht van gestegen dekkingsgraden naar reële pensioenrechten met twee procentpunten toe. Als de dekkingsgraad onder de 105 procent komt, daalt de overdracht met vier procentpunten.

Bikker, J.A., T. Knaap en W.E. Romp (2011) *Real pension rights as a control mechanism for pension fund solvency. Tjalling C. Koopmans Instituut Discussion Paper Series*, 11(15).

Sparen

Van der Cruijssen *et al.* onderzoeken namens **DNB** hoe negatieve ervaringen met banken gedurende de financiële crisis en kennis van het toezicht op banken van invloed zijn op het spaar-gedrag van mensen. De onderzoekers concluderen dat mensen die geld hadden uitstaan bij een bank die failliet ging of overheidssteun ontving, en mensen met meer kennis over het toezicht op banken, meer informatie over banken en spaarproducten verzamelen en vaker hun spaargeld bij verschillende banken onderbrengen dan degenen van wie de bank geen steun nodig had om de crisis te doorstaan.

Cruijssen, C. van der, J. de Haan, D.-J. Jansen en R. Mosch (2011) *Household savings behaviour in crisis times. DNB Working Paper*, 315.

Online

Tirunillai en Tellis onderzoeken voor **ERIM** het verband tussen door gebruikers gegenereerde inhoud in online-platforms (chatter) en de aandelenkoersen van de bedrijven in de productiesector. Chatter kan op verschillende manieren gemeten worden, maar volgens de onderzoekers zijn volume en negatieve berichtgeving de enige maatstaven van chatter die buitengewone resultaten op aandelen kunnen voorspellen met een voorsprong van enkele dagen. Een portfolio-analyse van aandelenprijzen op basis van de chatter over deze aandelen geeft een resultaat van acht procent rendement boven het normale marktrendement.

Tirunillai, S. en G.J. Tellis (2011) *Does online chatter really matter? Dynamics of user-generated content and stock performance. ERIM Report Series*, 2011(021).

Kenniseconomie

Van Geenhuizen en Nijkamp onderzoeken namens het **Tinbergen Instituut** in hoeverre virtuele kennisuitwisseling het onderhouden van traditionele banden met lokale partners vervangt. Hiervoor gebruiken zij informatie over 21 in stedelijke gebieden gesitueerde startende bedrijven in de hightechsector. De onderzoekers concluderen dat in stedelijke gebieden lokale en virtuele kennisnetwerken naast elkaar bestaan. De voornaamste redenen voor het onderhouden van een lokaal kennisnetwerk zijn de behoefte aan specifieke lokale kennis en de strategie om lokale of regionale markten verder te ontwikkelen.

Geenhuizen, M. van, en P. Nijkamp (2011) *Knowledge virtualization and local connectedness among smart high-tech companies. Tinbergen Institute Discussion Papers*, 2011(119).

Beroepsonderwijs

Cörvers *et al.* onderzoeken namens **METEOR** het verschil tussen de inkomsten van mensen met een algemeen vormende opleiding en die van mensen met een beroepsopleiding. In hun onderzoek vergelijken ze werknemers uit Duitsland, Nederland en Engeland. De onderzoekers concluderen dat in Duitsland en Engeland mensen met een beroepsopleiding in het begin van hun carrière meer verdienen dan mensen met een generieke opleiding. Na ongeveer zes jaar op de arbeidsmarkt verdienen de werknemers met een algemeen vormende opleiding, door opgedane kennis en trainingen meer dan werknemers met een beroepsopleiding. Voor Nederland concluderen de onderzoekers dat de startsalaries niet veel verschillen.

Cörvers, F., H. Heijke, B. Kriechel en H. Pfeifer (2011) *Highly and steady or low and rising? Life cycle earnings patterns in vocational and general education. METEOR Research Memorandum*, 042.

Groei

Kranendonk en Verbruggen onderzoeken namens het **Centraal Planbureau** de totstandkoming van de Nederlandse economische groei in de periode 1989–2009. De onderzoekers concluderen dat in de onderzochte periode 45 procent van de economische groei kan worden toegeschreven aan de toename van uitvoer van goederen en diensten. De bijdragen aan de economische groei van de particuliere consumptie, de overheidsconsumptie en de investeringen bedragen in die periode respectievelijk 27, 19 en 9 procent. In de periode 1989–2009 steeg de werkgelegenheid van werknemers met gemiddeld 63.000 arbeidsjaren per jaar. De stijgende overheidsbestedingen blijken voor 45 procent direct of indirect de oorzaak te zijn van de werkgelegenheidsgroei in deze periode.

Kranendonk, H. en J. Verbruggen (2011) *Het belang van uitvoer en binnenlandse bestedingen voor productie en werkgelegenheid in Nederland. Achtergronddocument bij CEP 2011. Den Haag: Centraal Planbureau.*

SINDS 1916

Innovatie

Huo en Mohnen onderzoeken namens **UNU-MERIT** in hoeverre intern onderzoek en ontwikkeling, en het aankopen van bestaande technologie complementair aan elkaar zijn met betrekking tot de innovativiteit van kleine en middelgrote Chinese ondernemingen. De onderzoekers concluderen dat onderzoek en ontwikkeling, in tegenstelling tot het aankopen van nieuwe technologie, een direct effect heeft op het ontstaan van product- en procesinnovatie. Het aankopen van nieuwe technologie is complementair aan eigen onderzoek en ontwikkeling waar het gaat om productinnovatie, maar niet als er gekeken wordt naar procesinnovatie. Het aankopen van nieuwe technologie is wel een efficiëntere methode dan eigen onderzoek en ontwikkeling om de arbeidsproductiviteit in de Chinese bedrijven te verhogen.

Huo, J. en P. Mohnen (2011) *Complementarity between in-house R&D and technology purchasing: evidence from Chinese manufacturing firms. UNU-MERIT Working Paper Series, 2011(048).*

Liquiditeit

Fecht *et al.* onderzoeken namens de **Europese Centrale Bank** de prijs die individuele banken betalen voor het aanhouden van liquiditeiten. De onderzoekers concluderen dat de prijs voor liquiditeiten met name afhangt van de verdeling van liquiditeiten over banken. Hoe onevenwichtiger deze verdeling, hoe agressiever banken bieden en hoe meer banken via het marktmechanisme betalen voor liquide middelen. Daarnaast betalen banken meer als hun financiële positie verslechtert en minder naarmate ze groter zijn. Hoewel banken die overheidssteun ontvangen gemiddeld een lagere prijs betalen voor liquide middelen, beschermt deze steun de banken niet tegen een oplopende prijs door marktomstandigheden.

Fecht, F., K.G. Nyborg en J. Rocholl (2011) *The price of liquidity. The effects of market conditions and bank characteristics. ECB Working Paper Series, 1376.*

Politiek

Bohn onderzoekt namens **NICE** hoe landen verschillen in de mate waarin slecht geïnformeerde kiezers de politieke budgetcyclus vergroten. Politieke budgetcycli, waarbij overheidsuitgaven toenemen vlak voordat er verkiezingen zijn om zo kiezers aan regeringspartijen te binden, vinden plaats in zowel ontwikkelde als ontwikkelingslanden. De cycli zijn in ontwikkelingslanden echter veel groter dan in de ontwikkelde landen. Bohn ontwikkelt een theoretisch kader waaruit blijkt dat slecht geïnformeerde kiezers de ruimte voor een budgetcyclus vergroten, op voorwaarde dat er een grote variatie is in competenties van de politici en beleidsmakers. In landen waarin de competenties tussen bestuurders minder verschillen is deze ruimte beduidend minder.

Bohn, F. (2011) *Political budget cycles: can disinformation explain country group differences? NiCE Working Paper, 11(018).*

Aanwezigheid

Mocan en Altindag onderzoeken namens **IZA** hoe een verandering in de loonstructuur de aanwezigheid van Euro-parlementariërs bij plenaire debatten beïnvloedt. Door een wijziging in de salariering van Euro-parlementariërs in juli 2009 ontstond een natuurlijk experiment voor dit onderzoek. Op basis van gedetailleerde gegevens over individuele parlementsleden tussen 2004 en 2011 concluderen de onderzoekers dat een stijging in salaris de aanwezigheid bij plenaire sessies vermindert terwijl een aanwezigheidsvergoeding een positief effect heeft op het bijwonen van plenaire vergaderingen. Ook tonen de onderzoekers aan dat een hogere mate van corruptie in het thuisland een negatief effect heeft op de aanwezigheid van ervaren parlementsleden.

Mocan, N. en D.T. Altindag (2011) *Is leisure a normal good? Evidence from the European Parliament. IZA Discussion Paper, 5949.*

China

Auer *et al.* onderzoeken namens het **Centre for Economic Policy Review** de effecten van Chinese import op de producentenprijzen in de landen Denemarken, Finland, IJsland, Noorwegen en Zweden. De onderzoekers concluderen dat een toename van het marktaandeel van China in de handel in industriële goederen van noordse landen, de producentenprijzen in deze landen met twee procent doet afnemen. In de periode tussen 1995 en 2008 steeg het marktaandeel van China in de handel met deze landen met 7 procent, wat neerkomt op een daling van producentenprijzen met 14 procent dankzij de handel met China.

Auer, R., A.M. Fischer en A. Kropf (2011) *The arrival of cheap goods: measuring the impact of Chinese import competition on Nordic prices. CEPR Discussion Paper Series, 8544.*

School

Het **Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt** rapporteert over zijn onderzoek naar de ervaringen van gediplomeerde en ongediplomeerde schoolverlaters, anderhalf jaar na het voltooien of verlaten van hun opleiding. Gemiddeld vindt 42 procent van de gediplomeerde schoolverlaters dat hun opleiding hun een goede basis biedt om te starten op de arbeidsmarkt, terwijl 65 procent van hen vindt dat ze een goede basis hebben ontwikkeld om kennis en vaardigheden verder te ontwikkelen. De aansluiting op de gekozen vervolgopleiding lijkt het meest moeizaam te verlopen voor het hbo. Van de gediplomeerden vindt 34 procent dat de opleiding uitdagend was.

ROA (2011) *Schoolverlaters tussen onderwijs en arbeidsmarkt 2010. ROA-Rapport, 2011(7).*